

Minister van Justitie en Veiligheid
Minister voor Langdurige Zorg en Sport

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota voor voortgangsbrief aanpak voor personen
met verward en/of onbegrepen gedrag

Datum
25 mei 2023

Projectnaam
Aanpak voor personen met
verward en/of onbegrepen
gedrag

Ons kenmerk
4680651

Algemene leiding
Minister
Datum/eindparaaf

1. Aanleiding

In de bijgevoegde brief wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de aanpak voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- De brief te ondertekenen en in te stemmen met verzenden van de brief aan de Kamer.

3. Kernpunten

De brief wordt ondertekend door MJenV en MLZS. U geeft in de brief aan:

- Dat via het Actieprogramma Grip op Onbegrip (AGO) van ZonMw sinds maart 2023 de aanvullende middelen (59 miljoen) aangevraagd kunnen worden om een samenwerkingsvorm tussen het zorg-, sociaal- en veiligheidsdomein te intensiveren.
- Dat u zich de komende tijd aan het beraden bent over de wijze waarop de structurele middelen uit het huidige coalitieakkoord die hiervoor gereserveerd zijn na afloop van het AGO duurzaam worden vormgegeven.
- Dat u samen de G4 heeft bezocht om verder te praten over de aanpak voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag.
- Dat er inmiddels vier conferenties zijn georganiseerd voor het versterken van deze aanpak en dat de verwachting is dat voor de zomer van 2024 alle regio's bezocht zijn.
- Dat de afspraken over een tijdelijke oplossing voor de financiering van de coördinatiekosten van de levensloopaanpak ertoe hebben geleid dat bijna alle regio's zijn gestart met het includeren van cliënten in de levensloopaanpak. Ook geeft u aan dat de structurele oplossing voor dit financieringsvraagstuk nader wordt uitgewerkt met partijen.

- U geeft een toelichting over de werkwijze van het Landelijk Coördinatiepunt Beveiligde Bedden en wat er het komende jaar verwacht wordt. DJI en het LCBB gaan een database opzetten en een verdiepingsslag maken, vooral als het gaat om de opvang van cliënten met complexe, meervoudige problematiek. Op deze manier moet duidelijk worden wat er nodig is voor deze 'kleine' kwetsbare groep en de knelpunten die hulp aan hen in de weg staan.
- Dat u met de politie en de VNG in februari 2023 gestart bent met een implementatieproject waarmee meldingen van de politie over mensen waar (niet-acute) zorgen over zijn op een geautomatiseerde, landelijk uniforme en veilige manier worden doorgezet naar regionale meldpunten niet-acuut. Dat betekent voor de politiemedewerkers dat zij adequaat uitvoering kunnen geven aan hun signalerende functie. Onder adequaat wordt hier bijvoorbeeld verstaan: met zo min mogelijk administratieve last en in overeenstemming met privacy-, wet- en regelgeving. Inmiddels is deze werkwijze landelijk uitgerold.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
25 mei 2023

Ons kenmerk
4680651

4.0 Politieke context

- De afgelopen jaren hebben VWS en JenV samen met politie, gemeenten en zorgpartners belangrijke stappen gezet om te komen tot een goed werkende aanpak voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag.¹ Deze maatschappelijke opgave heeft ook een plek gekregen in het coalitieakkoord.
- Er is regelmatig politieke aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag, met name bij incidenten of nieuws rondom de inzet van politie. Zo heeft u mondelinge vragen gekregen van Azarkan (Denk) naar aanleiding van een NOS artikel 'Vorig jaar meer doden na contact met politie dan in 2021, oorzaak onduidelijk' van 11 mei 2023. Azarkan heeft u gevraagd waarom de meldingen blijven stijgen met personen met verward gedrag en op welke wijze de politie opgeleid wordt in de omgang met verwarden personen. U heeft aangegeven dat het aantal incidenten die de politie registreert niet gelijk staan aan het aantal mensen met verward gedrag. Een stijging van het aantal geregistreerde incidenten, wil niet per definitie zeggen dat de groep mensen met verward gedrag groeit. Daarnaast heeft u aangegeven dat de politie niet opgeleid wordt voor de zorg voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag.
- In het commissiedebat Politie van 23 april 2023 heeft u een vraag gekregen van Helder (PVV) over wat uw beeld was van de G4 gesprekken die u gevoerd heeft voor deze aanpak. U heeft toen uw waardering uitgesproken over de werkwijze van de professionals en aangegeven dat u mooie initiatieven gehoord heeft. Daarnaast heeft u aangegeven dat de steden knelpunten kunnen aanleveren bij de departementen.
- In het commissiedebat GGZ van 23 april 2023 werd door de VVD de vraag gesteld over het tekort aan bedden en het in kaart brengen ervan. MinLZS heeft toen aangegeven dat het dashboard beveiligde bedden, een samenwerking tussen JenV en VWS, een actueel beeld geeft van het aantal beveiligde bedden.

¹ Kamerstukken vergaderjaar 2021-2022, 25 424 nr. 620.

4.2 Financiële overwegingen

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
25 mei 2023

Ons kenmerk
4680651

Beleidskeuze uitgelegd Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel	Zorgen dat personen met verward en/of onbegrepen gedrag tijdig passende zorg of ondersteuning krijgen, zodat zij niet onnodig in aanraking komen met politie of justitie. Hiertoe is het van belang dat partijen uit het zorg- veiligheids- en sociaal domein beter gaan samenwerken.
2. Beleidsinstrument(en)	We vragen politie, ggz, GGD en gemeenten goedwerkende voorbeelden van samenwerkingsvormen duurzaam te implementeren. Hiervoor zijn extra middelen beschikbaar gesteld via het Actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Er is 64,46 miljoen euro aan coalitiemiddelen gereserveerd voor de uitbreiding van het Actieprogramma Grip op Onbegrip (AGO) van ZonMw, waarvan 59 miljoen euro als subsidie kan worden aangevraagd voor lokale en regionale initiatieven. De resterende coalitiemiddelen worden ingezet voor maatregelen binnen de bredere aanpak, zoals de levensloopaanpak. Afhankelijk van de verdere uitwerking van deze maatregelen wordt de budgetverdeling nader vastgesteld. JenV en VWS beraden zich de komende tijd op de wijze waarop de structurele middelen die gereserveerd zijn voor de aanpak na afloop van het AGO duurzaam worden vormgeven.
3B. Financiële gevolgen voor de maatschappelijke factoren	Voor het merendeel van deze maatregelen geldt dat deze worden uitgevoerd door derden. Derde partijen worden daartoe met subsidie via ZonMw in staat gesteld.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het intensiveren van deze samenwerking moet ertoe leiden dat mensen tijdig de juiste zorg en ondersteuning krijgen en niet onnodig in aanraking komen met politie en justitie.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Met de duurzame inzet van goede samenwerkingsvormen wordt

	voortgebouwd op lessen en ervaringen die reeds zijn opgedaan. De wijze waarop lokaal zorg- en maatschappelijke ondersteuning vanuit gemeenten is georganiseerd kan daarnaast ook van betekenis zijn voor de wijze waarop de samenwerkingsvormen worden ingericht. Daarom kunnen gemeenten, ggz en politie samen eigen, lokale varianten van de goede samenwerkingsvormen implementeren.
6. Evaluatieparagraaf	We monitoren of de geïntensiverde samenwerking daadwerkelijk is gestart in de regio's en welke knelpunten gesignaleerd worden.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
25 mei 2023

Ons kenmerk
4680651

4.3 Juridische overwegingen

N.v.t.

4.4 Krachtenveld

De brief is afgestemd met JenV, VWS, ZonMw, GGD GHOR NL, de Nederlandse ggz, MIND, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de politie, Dienst Justitiële Inrichtingen, 3RO, Openbaar Ministerie en de Zorg- en Veiligheidshuizen.

4.5 Strategie

- Het primaat van de aanpak ligt bij de regio, waar partijen in het zorg- en veiligheidsdomein elkaar goed moeten weten te vinden.
- Professionals hebben met pilots ervaren wat regionaal en lokaal goed werkt. De strategie is om hen de kans te geven deze werkwijzen duurzaam te implementeren. Hiervoor zijn middelen, capaciteit en bestuurlijk commitment randvoorwaardelijk.
- De coalitieakkoordmiddelen die via ZonMw aan de regio's beschikbaar zijn gesteld moeten de jarenlange inspanningen een extra impuls geven. De middelen kunnen de aankomende vier jaar aangevraagd worden via ZonMw. De ministeries beraden zich de komende tijd op de wijze waarop de structurele middelen uit het huidige coalitieakkoord die gereserveerd zijn na afloop van het AGO duurzaam worden vormgegeven.
- Om regio's te ondersteunen zetten we daarnaast landelijk in op initiatieven zoals de levensloopaanpak, het convenant beveiligde bedden en het landelijke Meldpunt Zorgwekkend Gedrag.

4.6 Uitvoering

Er wordt aangesloten op het bestaande actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw, waardoor we de eenduidigheid en samenhang van de (intensivering van) de aanpak voor uitvoerende partijen vergroten.

4.7 Implementatie

Onze inzet is om de samenwerking tussen zorg, gemeenten en politie te verbeteren, om personen uit de doelgroep passende zorg te bieden en om te voorkomen dat zij onnodig met politie en justitie in aanraking komen.

4.8 Communicatie

- De voortgangsbrief is in lijn met eerdere communicatie over de aanpak voor personen met verward gedrag en een vervolg op de voortgangsbrief van 15 december 2022.²
- Middels bestuurlijke bezoeken aan de G4 en regionale werkconferenties willen wij professionals in zowel de uitvoering, het beleid en het management en bestuur bereiken. Via de sociale media kanalen van de ministeries is er een artikel gepubliceerd over de G4 bezoeken.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

5.1 Toelichting

N.v.t.

5.2 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
25 mei 2023

Ons kenmerk
4680651

² Kamerstukken vergaderjaar 2022-2023, 25424 nr. 644.